

Siirtolaisuusinstituutin Pohjanmaan aluekeskus

Markku Mattila

Aluekeskus sai kesäkuussa merkittävän kirjalahjoituksen, kun dosentti William Copeland Helsingistä lahjoitti aluekeskuksen kirjastolle kirjallisuutta kaikkiaan 548 nimikettä. Tätä kirjallisuutta hän on itse kerännyt vuosikymmenien ajan. Suuri osa teoksista on joko amerikansuomalaisten kustantamia tai siirtolaisuudesta kertovia kirjoja, mutta joukossa on myös yleisesti Yhdysvaltoja käsittelevää kirjallisuutta. Erityisen arvokkaaksi lahjoituksen tekee se, että tätä kirjallisuutta ei ole laajasti tutkijoiden saatavilla Suomessa. Lämmin kiitos lahjoituksen antajalle!

Toinen mielenkiintoinen lahjoitus tuli äskettäin Alavudelta, Seppo Rikalalta, joka lahjoitti isoisäänsä Erkki Rikalaan liittyvää aineistoa. Erkki oli kahteen otteeseen maailmansotien välissä Kanadassa etupäässä kaivoshommissa. Lahjoituksessa on muun muassa valokuvia ja kirjeitä sekä esineistöä (esim. olkihattu sekä tasuku- ja herätyskello). Aluekeskuksen ja Suomen Siirtolaisuusmuseon työnjaon mukaisesti lahjoituksen kirjallinen materiaali talletetaan aluekeskuksen arkistoon ja esineistö Siirtolaisuusmuseon kokoelmiin. Kirjeistössä on 14 kappaletta Erkki Rikalan kirjeenvaihtoa ja 50 kappaletta hänen vaimonsa Emmin (syntyjään Venna) kirjeistöä. Emmi kävi kirjeenvaihtoa

myös Venäjän suuntaan. Suurkiitos arvokkaasta materiaalista!

Kuluvana syksynä Seinäjoen lukiosta tuli kaksi opetusryhmää eli kolmisenkymmentä oppilasta opettajineen tutustumaan aluekeskukseen. Vieraille oli yllätys, miten laajaa näyttelytoimintaa Siirtolaisuusmuseo Terästalossa jo ylläpitää. Alakerrassa he tutustuivat suomalaisia ulkorakennuksia Amerikassa dokumentoivaan Bob Kiskenin valokuvanäyttelyyn, Colonia Finlandesasta kertoviin vitriineihin, Titanicin tarinaan sekä Amerikan aarteisiin. Siirryttyämme yläkertaan näimme suomalaistaustaisesta oopperalaulaja Jussi Björlingistä kertovan näyttelyn sekä Kanadan suomalaisasutusta kuvanneen valokuvanäyttelyn *Utopia, Sisu ja Uusi Alku*. Ja tietenkin näytteillä olivat Peräseinäjoen oman pojan, myös Amerikassa asuneen juoksijan, Ville Ritolan mitalit ja muu häneen liittyvä aineisto. Lisäksi pidin oppilaille esitelmän suuresta amerikansiirtolaisuudesta erityisesti Etelä-Pohjanmaan näkövinkkelistä katsottuna.

Tämän kaltaiset oppilasvierailut ovat juuri sellaista palvelutoimintaa, jota Terästalon siirtolaisuuskeskus voi parhaimmillaan tarjota. Näyttelyt ja luennot tarjoavat osallistujille emotionaalista ja tiedollista sisältöä. Vierailulla mukana olleet opettajat kertoivat, että siirtolaisuus on asia, joka on kou-

lun oppisisällössä läpäisevä: se sopii aiheeksi esimerkiksi historiaan, ainekirjoitukseen ja englannin kieleen. Jatkossa – kun Kalajärven museohanke rakentuu – siirtolaisuuskeskuksella on mielestäni hyvät mahdollisuudet nousta myös suosituksi luokkaretki- ja opintomatkaohteeksi.

Tärkeä tuleva tapahtuma on Turun Siirtolaisuusinstituutin henkilökunnan opintomatka Peräseinäjoen Terästalolle ja siihen liittyvä pikkujoulu. Instituutin turkulaisilla työntekijöillä on mahdollisuus tutustua aluekeskuksen ja Siirtolaisuusmuseon toimintaan. Samalla on tarkoitus tavata myös eteläpohjalaisia yhteistyökumppaneita. Mukavaa pikkujouluaiakaa ja pehmeää laskeutumista sydäntalveen itse kullekin!

Markku Mattila

